

JAVNI POZIV ZA POTICANJE AUDIOVIZUALNIH DJELATNOSTI I STVARALAŠTVA, 1. ROK 2024. / DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILM

KATEGORIJA: POTICANJE RAZVOJA SCENARIJA I RAZVOJA PROJEKATA DUGOMETRAŽNIH IGRANIH, DUGOMETRAŽNIH DOKUMENTARNIH I ANIMIRANIH FILMOVA – RAZVOJ SCENARIJA DUGOMETRAŽNIH DOKUMENTARNIH FILMOVA – ROK 13. ožujka 2024.

UMJETNIČKI SAVJETNIK: ROBERT TOMIĆ ZUBER

OPĆI OSVRT

27 dokumentarnih prijedloga za razvoj scenarija prijavilo se na javni poziv u kategoriji poticanja razvoja scenarija dugometražnog dokumentarnog filma u 1. roku u 2024. godini. Svi projekti su razmatrani, odnosno predana je za njih sva potrebna dokumentacija.

Moglo bi se zaključiti kako je na ovaj rok pristiglo dosta raznolikih tema. Nemali broj njih je tek na razini ideje, nemaju neku strukturu, ideju razrade, pa čak i konkretnog protagonista već ga u svojim prijedlozima ideal tipski zamišljaju što jest neobično, s obzirom na to da se radi o dokumentarnim projektima u kojima bi se već u ovoj fazi trebalo dokazati pristup njegovim protagonistima. No, ono što još više brine kod nekih prijave, jest svojevrsno nerazlikovanje nemalog broja autora prikladnosti njihova projekta za televizijsku proizvodnju više od autorskog filma. Pa, iako neki projekti te odlike koje bi trebao imati autorski kreativni dokumentarac nemaju, autori s velikim uvjerenjem prijavljuju tu vrstu prije svega tv formata na ovaj natječaj. Opća mjesta u nedostatku utemeljenja radnje koje predlažu, drugi je problem s kojim se suočava na ovom natječaju. Svojevrsno prepričavanje podataka, umjesto radnje nažalost nije eksces ili izuzetak u prijavama, već ih ima u nemalom broju.

Ipak valja istaknuti kako većina prijavljenih projekata u sebi na ovom pozivu nosi ambiciju autorskog dokumentarnog filma, i temelj za takvu ambiciju. Neki od tih projekata unose inovativnost u izričaju, zanimljiva vizualna rješenja, hibridnu transmedijalnost, ali i ono što je iznimno bitno, društvenu relevantnost, kada su teme koje su predložene u pitanju.

Između tih projekata, odabrano je **10 projekata** za prijedlog Hrvatskom audiovizualnom vijeću za sufinanciranje u ovoj **kategoriji** u ukupnom iznosu od **50.000,00 eura**.

1. 126 DIONICA NAME ILI NARODNI MAGAZIN Lana Kosovac (scenaristica i redateljica), 5.000 eur

Ispričati prošlost cijelog društva, kroz samo jednu ljudsku sudbinu, ili tek nekoliko njih, odnosno jednu nazovimo je instituciju (iako to nije bila, već prodajni magazin) koji je nosio u sebi ne samo trgovinu kojom se bavio, već i živote ljudi veliki je izazov. Scenaristički, a kasnije sveukupno autorski. No ono što autorica predstavlja u svom treatmentu, navodi na dojam kako je i sama svjesna kompleksnosti projekta koji nudi i u tome leži njena vrijednost. Spremnost da istražuje, i bude otvorena na ono što će ju istraživanje navesti. Radi se o mogućem sjajnom projektu, koji bi mogao imati i međunarodni festivalski potencijal, ako se konzistentno i oprezno vodi do njegove finalne realizacije.

2. DJEČJI DOM U LIPIKU (IZ PEPELA LIPIKA) Tena Perišin (scenaristica), 3D2D animatori, 5.000 eur

Jezgrovit logline odmah stvara interes na vrlo jednostavan način, nudeći motiviranog protagonista s pretpovijesti, koji se suočava s prošlošću na vrlo kreativan način. U samom pak sinopsisu upoznajemo bolje Danijela Topića, studenta dramskih umjetnosti u Londonu koji još uvijek nije zaboravio slučaj svojega djetinjstva, i svoje tete koja je u Lipiku ostala u napadnutom gradu, brinući o djeci u ratnim stradanjima porušenog Dječjeg doma. Danijel je svoju sudbinu pronašao u izbjeglištvu, Lipiku se vraća uvjeren da priča njegove tete može biti sjajna filmska priča. Na taj način autorice Tena Perišin i Janet Harris vrlo spretno ulaze u metafilm koji im nudi zanimljive moguće filmske alate kako pričati priču iz sad već nešto dalje prošlosti. Korištenje kazališne skupine i rada na predstavi koju potiče protagonist, dodatni je motor radnje ovog projekta. Time se scenarij oslanja na dva čvrsta dramaturška stupa, a treći ovisi o tome što će se događati sa Danijelom i predstavom. Ukratko, dobro osmišljena dokumentarna priča, u tri čina.

3. GAZDA SE VRAĆA! Saša Paparella (scenarist), Hrvatski centar za istraživačko novinarstvo i slobodu medija, 5.000 eur

Koautor dokumentarne uspješnice „Gazda“ vraća se svojoj prvotnoj inspiraciji Ivici Todoriću, u svojevrsnom nastavku tog filma sugestivnog naslova „Gazda se vraća“. U vrlo konciznom sinopsisu, Saša Paparella nudi sve potrebne razloge zašto pratiti pokušaj povratka Ivica Todorića na društvenu scenu, ovoga puta osnivanjem stranke „Zajedno Hrvatska.“ Paralelno s njim, vješta scenaristička odluka je da koautora i redatelja prvog filma Darija Juričana postavi u ulogu protagonista, koji nasuprot svom antagonistu Ivici Todoriću, nekadašnjem cvjećaru kontrastira u poziciji građanina koji gradi staklenik, svoj prvi, čekajući građevinsku dozvolu i početak radova. I jednoga i drugog autora život pomaže scenarističkim obratima, pa cvijeće postane i unosan biznis s europskim fondovima, u kojem nekadašnja jaka politička i gospodarska imena također padaju pred europskim pravosuđem. Kao u primjeru poduzetnika i bivšeg političara Hrvoja Vojkovića,

uhićenom radi prevare sa sadnjom tulipana. Svojom ambicijom Juričan osigurava dodatni motor radnje, ućlanjenjem u novoosnovanu stranku Zajedno Hrvatska Ivica Todorića.

4. LA LA LABIN Toni Jurić (redatelj i koscenarist), 5.000 eur

Autor Toni Jurić predlaže moguće sjajnu priču, otrgnutu od zaborava kao višeslojni dokumentarni film. Od pronalaska jednog vjerojatno od posljednjih promotivnih filmova, mjuzikla u bivšoj državi, snimljenog za Turističku zajednicu Labin Rabac, u ljeto 1990. autora filma Gorana Gajića, koji uslijed pritiska medija i prijetnji smrću sa suprugom Mirom Furlan seli u SAD, a film *Ovdje nema nesretnih turista* biva bunkeriran. Više od 30 godina kasnije, vrpca dopijeva u ruke autora ovog filma, koja stvara mogućnost pokretanja glazbeno dokumentarnog projekta, koji ima nekoliko layera u sebi.

5. MISIJA Tiha K. Gudac (scenaristica i redateljica), 5.000 eur

Autorica Tiha K. Gudac vrlo sažeto, kako to u sinopsisu i treba biti, predstavlja svoju priču, misiju u nizinskim područjima bolivijske Amazone. U dužem sinopsisu detaljnije obrazlaže svoju temu, protagoniste i motive zašto se odlučila za ovaj projekt u kojem je kontrast koji nudi, kontrast istog okrilja jedne vjere (kršćanstva), ali različitih konteksta, onog južnoameričkog i europskog. Samom činjenicom da autorica prati isključivo južnoamerički primjer, stvara svojevrsni transmedijalni projekt, u kojem europski kontekst kao publika promatra onaj nizinskih dijelova bolivijske Amazone.

6. Neustrašivi T. Anja Matković (scenaristica), 5.000 eur

Začudna tema, sa začudnim protagonistom odmah privlači pažnju čitatelja. Gospodin T. je prigodni navijač Hajduka u Zagrebu, ali vlasnik i nadimka „Tuđman“ po prvom predsjedniku Jugoslavenskog sportsko društva Partizan, čiji je FK Partizan gospodin T. zapravo navijač. Njegovu želju da još jednom posjeti Beograd, i ode na utakmicu svog kluba, sprječava strah od prelaska granice sa Srbijom i riskira moguće uhićenje zbog tajnih listi nekih od sudionika rata devedesetih. A gospodin T. aktivni je sudionik obrane Hrvatske, pa se kao osoba koja se u Domovinskom ratu borila, boji stupiti na tlo Republike Srbije. Sinopsis stvarnog života, kao da ga je napisao autor nekog pomaknutog igranog filma.

7. SAMA Ivana Sansević (redateljica i scenaristica), 5.000 eur

Iako bi suvremeno društvo trebalo biti lišeno rasprave o stećenim pravima žena, realitet je posve suprotan što pokazuje i primjer i projekt autorice Ivane Sansević, koja kroz sebe kao centralnog lika i naratorice filma govori o iskustvu prekida trudnoće. Ali ne samo svojega, već i onih žena čija iskustva također donosi u svom filmu.

8. SUDNI DAN Melita Vrsaljko (scenaristica i redateljica), 5.000 eur

Klimatsku anksioznost zapravo osjeća Melita Vrsaljko autorica projekta koji govori o nečemu što kao društvo gotovo da ništa ne znamo. Strah od klimatskih promjena čini se dalekim, a zapravo je vrlo blizu svih nas. To osjeća i sama autorica, čija anksioznost postaje polazišna točka ovog zanimljivog projekta sve do svečanog otvaranja koša za smeće u selu Nadin, u koje se iz Zagreba doselila.

9. SVIH NAS NE BI BILO, Snježana Tribuson (redateljica i scenaristica), 5.000 eur

Autorica Snježana Tribuson donosi priču iz svoje obitelji, njenog pradjeda i njegove supruge, koji budući da nisu mogli imati djece, odluče u kuću dovesti ženu, koja je živjela s njima i rađala im djecu. Tabu tema prije 150 godina, koja je takvom ostala sve do danas s vjerojatnošću da bi ovo dvoje predaka autorice i danas proživjeli osudu okoline. Ono što fascinira, jest njihova borba u to vrijeme protiv crkve i tadašnjih zakona, kako bi se izborili da im djeca budu zakonita, što i danas u autoričinoj obitelji izaziva veliku intrigu. Priča u kojoj se stvorio trokut od pradjeda, prabake koja nije mogla rađati koju to smeta, pa dogovara život sa ženom koja im rađa devetoro djece, zvuči alternativno i danas.

10. UKRAJINSKA LJEPOTA, Dario Juričan (redatelj i scenarist), Hrvatski centar za istraživačko novinarstvo i slobodu medija, 5.000 eur

U nažalost danas svakodnevnici rata u Ukrajini, na koji se ostatak svijeta već navikao, autor Dario Juričan donosi vrlo neobičnu optiku tog rata – rad salona za uljepšavanje i Ukrajinke koje se tim poslom bave, bilo i dalje u Ukrajini unatoč ratu ili u zbjegu u Hrvatskoj.